

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum
dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de
Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini**

Albertus <de Padua>

Vlme, 1480

Prima pars

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

Sermo

virtutibus habundet. ab alio non expectet honorem. quia hoc ipso quod
 puerit honoris naturam facit se indignum honore. Deinde addit
 causam quare exaltat qui nouissimum locum elegit: et qui se humili-
 liat. cuius humilitatem quatuor sunt rami. spernere mundum. sper-
 nere nullum. spernere se. Spernere se sperni. quatuor haec dona
 superni: exaltabit: nulla virtus digna est exaltari nisi sola humi-
 litas. Prover. 21. Sapientia humiliati exaltabit caput eius. et
 in medio magnatorum sedere illum faciet. Rogemus ergo dominum etc.

Dominica decima septima post petro beco- stes Prima pars sermonis lxxix. ¶

Accesserunt ad Ihesum pharisaei. et interrogavit eum
 unus ex eis etc. Mat. 22. hoc idem legit mar. 12. Ul-
 tima vero pars euangelij habet lu. 20. Totam hu-
 manam vitam a sui principio usque ad finem currit super
 duabus rotis scilicet amore et cognitione. quas rotas
 luxuriosi vertunt in simo luxurie et inficiunt. quodam in aquis aua-
 rice. et submergunt. ardant in montibus superbie. et corruentes
 defrigunt. sed tua nostra vita pertransit si rotam amoris et cogniti-
 onis in deo volumus. De cuius dilectione et cognitione agit
 in presenti euangelio. quod in tres partes dividit. In prima querit.
 amor sit candidus excelsior. ibi. et ait illis Iesus. In tertia probatur
 quod Christus sit dei filius. ibi. aggregat autem etc. Circa primum tria fa-
 ct. permittit enim phariseorum accessum ad Christum. nam ut permittit ante illud
 quod legit. pharisaei audientes quod Christus saduceis imposuisset silentium de quae-
 stione resurrectionis: accesserunt ad Iesum: ipsi pharisaei accesserunt
 quidem aggregati in unum secundum Crisostomum. ut multitudinem vincerent que
 ratione superare non poterant. a virtute nudos se pessi sunt. qui multi-
 tudine se armauerunt. Dicebant enim apud se. unus loquat pro
 omnibus et omnis loquetur pro unum. ut si quid vicerit omnes videam
 vicisse. si autem victus fuerit vel solus videatur defensus. Accesserunt
 igitur ad Christum non amore sed odio. ut temptarent. non ut instrue-
 rent. psal. Conuerterunt in unum adversus dominum et adversus Christum eius
 etc. B Secundo ponitur puerla querentem intentionem. Et interrogavit
 eum unus ex eis: pharisaeus et nihilominus: legis doctor. In quo ostendi-
 tur duplex interrogantis auctoritas. tum quia pharisaeus vita probatus tum
 quia legis doctor magisterio honoratus: temptans eum: In hoc des-
 rogat suae perfectioni. quia nec vir sanctus quem debet temptare.
 nec doctor. Et nota quod illud est antiquum vitium iudeorum praedens
 ex ambiguitate fidei. semper enim ipsi temptauerunt deum. psal. Te

ptauerunt me patres vestri. Sic et xpm multiplr temptauerunt
 Primo quide eius diuinitate. sap. 2. et mar. 12. Si filius dei est
 descendat nuc de cruce. Secundo ipsius potentia. mar. 11. Quere
 bant ab eo signu temptantes eu x. Temptauerunt eius sapien
 tia. sic hic. 3. re. 10. Venit temptare eu in figuris et emigmatib
 Itē temptauerunt eius clementia. Jo. 8. cu obtulerunt ei muliere
 in adulterio desphensa. Temptauerunt eius iusticia. si liceret cen
 su dari cesari. mat. 22. Temptauerunt zelū ipsius ad legē. mat.
 19. Si licet hoī vxorez dimittere. Que temptationes fecerūt eos
 imitatores diaboli. qui p̄mus temptauit xpm in deserto. eccle.
 18. Noli ee quasi ho qui temptat dnm x. C Tercio ponit in
 terrogatio: mgr̄: mgr̄m appellat. cuius nō vult ee discipulus
 forte ad cautela sophisticā. qn̄ an̄ interrogationē collaudat rñ
 dentē. vt facilius decipiat: qd̄ est mandatū magnū in lege: om
 nia quide magna sūt. sed querit quid sit excellent magnū. Cri
 de magno inquit mandato interrogat. qui nec minimū obser
 uat. ille debet interrogare de maioze iusticia. qui iā minozē com
 plet. Et attende istius disputationis ordinē. Primo em̄ que
 mūt vt multitudine ipsum terreat. psal. Dne quid multipli
 cati sunt qui tribulant me. multi insurgunt aduersum me. Se
 cundo ceteris sapientioze p̄ponunt. Tercio ipsuz collaudant vt
 decipiant. Quarto difficillimā questionē p̄ponunt. de qua plu
 res opiniones erāt. vt eu ex straritate p̄tū tacere compellant
 qui silentiū imposuerat saduceis. Itē qz sacerdotū et doctoz est
 rñdere de lege. vt dicit mal. 2. Ignorantes se onduunt. qui de le
 ge xpm interrogant. Nō qz quatuor ex causis p̄posuerunt hāc
 questionē. Primo vt ex rñsione eu legistrāsgressozē quincerēt
 notū em̄ est oibz precepta p̄me tabule maioza ee secūdis p̄ceptē
 In p̄ma vero tria sūt de quibz erat dubiū. qd̄ illoz esset maius
 Si em̄ dixisset xps. qm̄ maius oibz est primuz. scz nō adorabis
 deos alienos. obieissent. qz veniens hirlimā diuinos honores
 suscepit. si vero hm̄ preceptuz dixisset ee maius. scz nō assumes
 nomen dei tui inuaniū id ē nullā creaturā que vanitati subiec
 ta ē deū appelles. illi obieissent. qz filiū dei se noiabat cu esset
 ho. si vero terciū mandatū de obseruatione sabbati maius oibz
 rñdissent. obieissent illi. qz nō custodiret sabbatum. Secūda cā.
 quare p̄posuerunt istā questionē est. vt eu onderent ignorantē
 Nā vt dicit orig. Diu aut apud illos hęc questio versabat qui
 busdā p̄ferentibz vnū mandatū. aliis vero aliud. quātumcuqz
 igit tenuisset xps opinionē ex altera opinione videbat fautor
 bus eius ignorās. Tercia cā est vt rei dubie aliqz haberent ter

Sermo

titudinē. Quarto diuinitus sic factū est vt istius questionis de-
terminatio illi eēt reservata. qui cū sit legislator. suoz precepto-
rū nouerit gradus et ordinē. ipse em̄ scit q̄ preceptū voluit ma-
gis obligatoriū esse. et iō ipsius ē interpretari qui addidit legē

Secunda pars.

Secundo cū dicit et ait illis. ondit q̄ diuinus amor sit
cunctis p̄ceptis exaltior. et tria facit. p̄mittit em̄ precep-
tū de diligendo deū: Et ait illis ih̄sus: licet vnus in-
terroget. omnibz tñ respondet. sciens om̄s interrogare
p̄ vnū. vbi consideranda ē saluatoris mansuetudo. qz suos etiaz
temptatores conat deducere in notitiā veritatē: diliges: nō di-
cit time. et hoc triplici de cā s̄m criso. Primo qz timere ē seruoꝝ
diligere vero filioꝝ. Nos vero nō sumus ancille filij. sed libere-
gal. 4. Secundo qz timere ē necessitatē. diligere vero libertatis.
Tercio qz timor licz fugiat penā non tñ dat gloriā. diligere ve-
ro vtrunqz facit. Quarto qz timere est cū pena diligere. aut cū de-
lectatione. Deinde ponit dilectionis obiectū: dñm deū tuū: et
ipse idē qui est n̄r dilectionis termin⁹ ipsius dilectionis est cā.
qz vt dicit bern. cā diligendi deū. deus ipse ē. Vnde nō q̄ dñs
sic dicit eo q̄ domui presit. et ad nutū eius tota domus regat.
qz vero deus p̄est totū mundo. ad cuius nutū tota mundi ma-
china regit. ideo diligendus ē p̄pter suā sapientiā et potentiaz.
vel dñs eo dicit q̄ det minas insolentibz vt corripiant. vñ dili-
gendus ē tanq̄ magister et corrector. Itē dicit dñs quasi dans
munus. qz vero deus dat munera sibi obtempantibz ideo ē dili-
gendus. Deus vero sic dicit eo q̄ nihil ei desit. vel quasi diligē-
vel qz oia dat. in greco autē deus dicit a metu. qz timendus ē.
qz igit̄ deus diligit oia. nō m̄z si diligēdus ē. qz p̄ueit nos
qz vero sic diligit q̄ etiā dat quicquid boni habem⁹. amplius
ē diligendus. Rursus qz taliter dat vt nihil ei desit. cū sit infi-
nitū bonū p̄pter q̄ nō requirit de dato premiū. iō sup oia est di-
ligendus. Sed qz tā liberale ē ipsius b̄nificiū. ideo diligendus
ē cū timore. vt semp timeamus ipsius dilectionē offendere. etiā
si impune peccare possemus. vt dicit aug. 3. de cathesi. ru. Nam
vt p̄verbialit̄ dicit. ois amans timet. vñ poeta. Res ē sollicita
plena timoris amor. Rursus diligendus ē deus qz n̄r est. n̄r
quidē creator. n̄r gubernator. n̄r redemptor. n̄r premiator. quia
vero creator n̄r est diligendus amore filiali. vñ Dam. 1. li. 15.
Principalis deus n̄r est pater qui nos de nō entibz adesse pro-
duxit. q̄ qui nos genuerūt. cū ex ipso etiā esse et generare sus-
ceperint. multū autē illū diligeres qui amissū oculū aut vitā tibi